

Europæisk bison - Visenten

Dansk artsnavn

Europæisk Bison – Visent

Latinsk artsnavn

Bison bonasus, deles i to underarter *Bison b. bonasus* og den kaukasiske underart *Bison b. casius*. De bornholmske bisoner er alle fra *Bison b. bonasus*, som er den rene lavlandsbisonstamme fra Polen.

Slægtning

Den amerikanske bison *Bison bison* er tilpasset til stepper/prærier, men nogle "Wood Buffalos" til skov. Er så nært beslægtet til den europæiske bison, at den uden problemer kan parre sig med visenten og få levedygtig afkom.

Antal

Der lever ca. 4.200 europæiske bisoner rundt om i Europa, heraf ca. 2.700 frit eller halvfrit i naturen og ca. 1.500 i zoologiske haver (status: European Bison Pedigree Book 2011).

Udbredelse i dag

I Europa kan man opleve bison i Bialowieza skovene ved den polsk/russiske grænse- Polen, Litauen, Kaukasus, Hviderusland, Ukraine, Almindingen på Bornholm, Randers Regnskov (Vorup Enge), Eriksberg Vildt og Naturpark (Sverige), Skånes Dyrepark, Rothaargebirge Bad Berleburg (Tyskland) samt i Bialowieza og i en række europæiske zoologiske haver.

Naturligt levested

Visenten er et dagaktivt skovdyr. Lever i lysåbne blandingskove med rig og frodig bundvegetation.

Naturlig føde

Bisonen æder friske blade af træer, buske og skovbundplanter samt skud og græs. Om sommeren opholder den sig gerne i fugtige løvskovsområder, gerne temporært oversvømmede områder med elle- og askemoser. Om vinteren opholder den sig i højere beliggende arealer og æder desuden bark, lyng, lav og frugter som agern, bog m.m. En voksen bisonhan æder op mod 30-40 kg plante-foder om dagen, hunner æder omkring 25. kg om dagen. Til sammenligning æder en malkeko 80 kg foder om dagen, men producerer også 26 liter mælk i snit om dagen/år.

Drøvtygger

Visenten er drøvtygger. Den bruger dagen på at æde, hvile sig og tygge drøv. Munden indeholder i alt 30 tænder, 2 x 6 flade kindtænder i hver kæbehalvdel samt 6 spartelformede fortænder i undermunden. Ingen fortænder i overmunden.

Udseende

Visenten er det største landpattedyr i Europa. Hannen vejer 440 -920 kg, hunnen 320-640 kg. Længden er op til 290 cm. Skulderhøjden er 180-195 cm. Den har klove. Europæisk bison har 14 par ribben - til sammenligning har den amerikanske bison 15 par ribben. Pelsen er tyk pels om vinteren, og fældes allerede fra tidligt marts måned.

Forplantning

Visenten er kønsmoden omkring 3-4 års alderen. Hannen er ofte først præstationsdygtig omkring 5-6 års alderen. Parringsæsonen i naturen er august/september. Bisonkoen er drægtig i 254-272 dage, svarende til ca. 9 måneder og samme længde som en almindelig ko.

Yngelpleje

Bison kan få kalv hvert år, men får oftest hvert andet år. Kalven kan løbe allerede et par timer efter fødselen. Kalven drikker mælk hos koen til den er op mod 1 år gammel. I 2-3 ugers alderen begynder den at nippe til planter, og fra den er ca. 6 uger gammel begynder den så småt at tygge drøv.

Levealder

20-25 år.

Floksammensætning

Flokken kan bestå af op mod 20 dyr, primært hunner og deres unger. Hanner og halvvoxne unghanner opholder sig ikke i flokken, men går for sig selv, især i sommerhalvåret. De kommer tæt på hunflokken, når de kan lugte sig til, at hunnerne er i brunst. Hannen flegmer, dvs. krænger læberne tilbage og åbner for lugteorganet, så han kan sanse den brunstige hun og selv blive motiveret til parring. Hannerne ses ofte gå sammen med flokken om vinteren.

Truet art

De sidste bisoner blev dræbt i Polen og Kaukasus i 1919. Ved en redningsaktion baseret på opformeringen af de sidste overlevende fangenskabsdyr, (udgangspunktet var 54 bisoner fra zoologiske haver i Europa) lykkedes det imidlertid at bevare en ren stamme af lavlandsbisonen *Bison b. bonasus*, som alle oprindeligt stammede fra Polen.

Den anden nulevende stamme er en blanding af lavlandsformen fra Polen og den kaukasiske tyr, der efter artens uddøen i naturen var det eneste tilbageværende eksemplar af den kaukasiske underart.

Den europæiske bison er fredet og optaget på IUCN's rødliste over globalt truede dyr.

De bornholmske bison

I maj 2012 blev 1 tyr og 6 køer udsat i en del af Almindingen (200ha ved Svinemosen). Hunnerne kom fra Bialowieza Nationalpark, og tyren kom fra avlcenteret i Kobiór Forest District, Polen. Hannen er født i 2008, og hunnerne er født i 2006, 07, 09, 09, 10, 10. Alle er chippede, og førerko har radiohalsbånd på. Halsbåndet sender besked hver 20. minut om placering skoven – hvis ellers der er dataforbindelse. De 7 bisoner er alle en del af det europæiske avlssamarbejde. I juni måned 2013 kælvde en af køerne med en kalv, så flokken er p.t på 8 dyr.

Læs mere på:

<http://www.arkive.org/european-bison/bison-bonasus/>

http://www.ultimateungulate.com/Artiodactyla/Bison_bonasus.html

European Bison – the Nature Monograph:

Malgorzata Krasin'ska og Zbigniew A. Krasin'ski.

2007, ISBN 978-83-90721-8-1

